

21. 6. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právo na víkend - týden v české justici očima šéfredaktora

Ústavní soud potvrdil zpřísnění podmínek předčasných důchodů | Vláda podpořila rozšíření pravomocí NKÚ na veřejnoprávní média | Vláda schválila jmenování 26 nových soudců | Vzniká institut dětského ombudsmana, Schorm očekává více podnětů | Ministryně spravedlnosti řeší bitcoinovou kauzu: zveřejněna osnova a koordinátor | EU zpřísnuje boj proti zneužívání dětí včetně on-line prostředí | ESLP: Česko porušilo právo na obhajobu u obviněného se sníženým intelektem | Poslanci chtějí zavést vázanou živnost Poradenská psychoterapie | Začaly platit první zákony o regulaci lobbování

Vážení čtenáři,

přinášíme Vám pravidelný přehled událostí ve světě práva za uplynulý týden.

Přeji Vám hezký víkend

Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
EPRAVO.CZ

Události tohoto týdne:

Ústavní soud potvrdil zpřísnění podmínek předčasných důchodů

Ústavní soud zamítl návrh 71 poslanců ANO na zrušení loňské novely, která zpřísnila pravidla předčasných důchodů. Porušení jednacího řádu při schvalování zákona nebylo protiústavní vadou - šlo o krajní prostředek k prolomení obstrukcí. Zkrácení možnosti odejít do důchodu o 5 let dříve na 3 roky a přísnější krácení penzí ÚS shledal legitimním veřejným zájmem. Opatření nepřiměřeně nezasáhlo do legitimního očekávání dotčených osob.

Vláda podpořila rozšíření pravomocí NKÚ na veřejnoprávní média

Kabinet souhlasil se senátním návrhem ústavní novely, která má NKÚ umožnit prověřovat hospodaření České televize a Českého rozhlasu. Ministerstva kultury, vnitra, zdravotnictví i další vyjádřila novele podporu. Ministerstvo spravedlnosti upozornilo, že s rozšířením pravomocí bude nutné upravit i prováděcí zákon o NKÚ. Není jasné, zda Sněmovna stihne návrh projednat před zářijovými volbami.

Vláda schválila jmenování 26 nových soudců

Vláda schválila návrh na jmenování 26 nových soudců (13 mužů a 13 žen), kteří posílí zejména soudy ve Středočeském a Plzeňském kraji. Návrh nyní postoupí prezidentu Petru Pavlovi. Podklady připravil exministr Pavel Blažek ještě před svou rezignací. Po třech nových soudcích míří do obvodů krajských soudů v Ústí nad Labem, Hradci Králové a Brně.

Vzniká institut dětského ombudsmana, Schorm očekává více podnětů

Zástupce ombudsmana Vít Alexander Schorm bude od července prozatímně vykonávat agendu

dětského ombudsmana. Očekává zvýšení počtu stížností podávaných dětmi. Dětský ombudsman bude moci vstupovat do vybraných soudních řízení na ochranu zájmů konkrétního dítěte. Česká republika tím naplní doporučení Výboru OSN pro práva dítěte a zařadí se mezi ostatní země EU.

Ministryně spravedlnosti řeší bitcoinovou kauzu: zveřejněna osnova a koordinátor

Nová ministryně Eva Decroix zveřejnila časovou osu bitcoinové kauzy a navrhne jmenovat koordinátorem advokáta a exústavního soudce Davida Uhlíře. S koaličními partnery připravuje zadání pro externí audit procesů na ministerstvu. Kauza se týká miliardového daru v bitcoinech Ministerstvu spravedlnosti a stála místo bývalého ministra Pavla Blažka. ANO označuje zřízení koordinátora i auditu za zástupné kroky a trvá na odchodu celé vlády.

EU zpřísnuje boj proti zneužívání dětí včetně on-line prostředí

Evropský parlament schválil směrnici proti sexuálnímu zneužívání dětí s vyššími tresty a odstraněním promlčecích lhůt. Zahrnuje postihy za deepfake materiály a online grooming. Směrnice byla podpořena 599 ze 663 poslanců, včetně 19 z 21 českých europoslanců. Návrh také zavádí novou definici souhlasu u nezletilých po dosažení pohlavní dospělosti a reaguje na moderní technologie.

Ústavní soud: potyčka u stánku Pražského Majdanu nebyla trestným činem

ÚS odmítl stížnost dobrovolníků, kteří chtěli konflikt s cizinci u stánku na Staroměstském náměstí klasifikovat jako trestný čin z nenávisti. Policie a státní zastupitelství incident vyhodnotily jako přestupek. Senát ÚS konstatoval, že orgány činné v trestním řízení se řádně zabývaly možností rasově motivovaného násilí. Právní zástupkyně označila rozhodnutí za formalistické a oznámila stížnost k ESLP.

Ústavní soud odmítl stížnost „Církve Svaté Korony“ proti neudělení registrace

Protestantská církev Svaté Korony, založená odpůrci proticovidových opatření, nedosáhne státní registrace. ÚS potvrdil, že jde spíše o skupinu sjednocenou odporem proti vládní politice než o náboženskou společnost. Nejvyšší správní soud již dříve uvedl: „Kočka zůstává kočkou, i pokud by sebevíce tvrdila, že je psem.“ Společenství pojmenované po křesťanské mučednici Koroně nenaplnuje zákonné znaky církve.

ESLP: Česko porušilo právo na obhajobu u obviněného se sníženým intelektem

ESLP rozhodl v případě Krpelík proti ČR, že došlo k porušení práva na spravedlivý proces. Muž s IQ 67 nebyl o svých právech poučen srozumitelně a vzdání se práva na advokáta nebylo platné. Klíčové doznání bez právní pomoci ovlivnilo celý proces – policie díky němu získala další důkazy. ESLP konstatoval, že české soudy dostatečně nezajistily nápravu tohoto nedostatku.

Poslanci chtějí zavést vázanou živnost Poradenská psychoterapie

Skupina poslanců navrhla, aby se poradenská psychoterapie mimo zdravotnictví stala vázanou živností s přísnými kvalifikačními požadavky. Cílem je zvýšit odbornost a bezpečnost oboru. Psychoterapeuti by museli splňovat vysokoškolské magisterské vzdělání a akreditovaný výcvik. Česká asociace pro psychoterapii návrh podporuje jako ochranu klientů před neobornými poskytovateli.

Přestupkoví recidivisté mezi cizinci mohou přijít o pobyt

Poslanci projednávají novelu azylového zákona s přísnějším postupem vůči cizincům, kteří třikrát za rok spáchají přestupek. Ministerstvo vnitra by mohlo zrušit povolení k pobytu. Týkat se má zejména opakovaných krádeží, výtržností či ublížení na zdraví. Výbor také podpořil úpravu lex Ukrajina reagující na verdikt NSS ohledně dočasné ochrany.

Začaly platit první zákony o regulaci lobbování

Od 12. června platí zákon o regulaci lobbování a navazující změnový zákon. Nová legislativa definuje

lobbování a zřizuje veřejný Registr lobbistů. Lobbisté musí hlásit aktivity, lobbované osoby uvádět setkání v důvodových zprávách k návrhům předpisů. Regulace má zvýšit transparentnost legislativního procesu a omezit prostor pro korupci.

Firmy mají spořit na penze pracovníků v náročných profesích

Zaměstnavatelé budou od ledna 2026 povinně přispívat 4 % vyměřovacího základu na penzijní spoření zaměstnanců ve třetí kategorii rizik již od tří směn měsíčně. Zákon prošel Sněmovnou těsnou většinou a míří do Senátu. Novinka má kompenzovat skupinu zaměstnanců, která při loňské důchodové reformě vypadla z okruhu profesí s nárokem na dřívější nekrácený důchod. Příspěvek by měl pomoci naspořit prostředky na předdůchod.

Více pravomocí pro koordinátory BOZP a digitalizace agendy úrazů

Sněmovna schválila novelu zákona o BOZP, která posiluje pravomoci koordinátorů na staveništích a umožňuje elektronické vedení dokumentace. Obsahuje také zmocnění k on-line portálu pro hlášení pracovních úrazů. Investor stavby bude nově povinen vytvořit koordinátorům podmínky k výkonu funkce a schvalovat plán bezpečnosti. Cílem je snížit administrativu a posílit bezpečnost zvláště na stavbách.

Rozšíření krácení důchodů exponentům komunistického režimu prošlo Senátem

Senát schválil novelu rozšiřující okruh funkcionářů se sníženým důchodem o 300 Kč za rok ve funkci. Dopadne na několik tisíc osob od listopadu 2026. Týkat se bude vysoce postavených činitelů KSČ a KSS, vedoucích funkcionářů komunistických aparátů či vybraných důstojníků StB. Odkládá se také výplata důchodů za kalendářní měsíc na červenec 2027 kvůli nedokončenému IT systému ČSSZ.

Oběti nucených sterilizací získají delší čas na odškodnění

Senát prodloužil lhůtu pro žádosti o odškodnění z 3 na 5 let (do ledna 2027). Ministerstvo zdravotnictví evidovalo přes 2 000 žádostí místo původně odhadovaných 400. Dle zákona z roku 2021 mají oběti nezákonných sterilizací nárok na jednorázovou částku 300 000 Kč. K prodloužení vyzýval české úřady také komisař Rady Evropy pro lidská práva.

Dárci tkání a buněk dostanou plnou náhradu výdělku jako dárci orgánů

Senát schválil novelu transplantčního zákona rozšiřující nároky dárců tkání a buněk na doplacení rozdílu mezi výdělkem a nemocenskou. Dárci reprodukčních buněk zůstanou vyloučeni. Podle ministra zdravotnictví nejde o komercializaci dárcovství - náhrady jsou symbolické a mají podpořit nezištné dárce. Tkáně a buňky nelze získat jinak než od dobrovolníků.

Senát schválil „celnický balíček“ - celníci už nebudou kontrolovat nelegální práci

Senát schválil balíček upravující kompetence Celní správy. Celníci nebudou kontrolovat nelegální zaměstnávání cizinců, získají ale nové pravomoci v oblasti lihovin. Balíček také umožní opět prodávat lihoviny v baleních o objemu 3-5 litrů ve skleněných demižonech. Cílem je zefektivnit činnost celníků a odstranit duplicitu - mění celkem 118 zákonů.

Vyšlo na epravo.cz:

[Nařízení odstranění černé stavby aneb Když výjimka potvrzuje pravidlo](#)

Přestože se vlastníci často snaží odstranění černé stavby zabránit kreativní argumentací v řízení o dodatečném povolení stavby, poté i v samotném řízení o nařízení odstranění a nakonec i v soudním řízení, správní orgány a soudy přistupují k nařízení odstranění staveb striktně. Pokud jsou splněny zákonné podmínky, soudy se nezabývají jinými...

[Umělá inteligence v právu: Efektivní pomoc nebo riziko pro odborný úsudek?](#)

Nástroje umělé inteligence se pomalu, ale jistě stávají součástí i právní praxe. Téma umělé inteligence v právu už dávno nepředstavuje jen akademickou úvahu, ale jde o praktickou otázku, která se dotýká efektivity práce, ale také profesní odpovědnosti. Může právník využít umělou inteligenci jako pomocníka pro návrh smluv, řešerše nebo argumentaci?...

DEAL MONITOR

Přinášíme Vám přehled významných mandátů předních advokátních kanceláří. Tentokrát jsou reportovány mandáty advokátních kanceláří: PRK Partners, HAVEL & PARTNERS, ROWAN LEGAL, NIRRIIS

Bez rozvrhu pracovní doby to nepůjde

Ačkoli právní úprava rozvrhu pracovní doby nedoznala v poslední době žádných větších změn, přesto praxe nejednou v této věci chybuje, nebo si některé pojmy vykládá nesprávně. Nebude tedy na škodu malé opakování.

Úvodní vhled do klasifikace povinných osob dle návrhu nového zákona o kybernetické bezpečnosti

Nový zákon o kybernetické bezpečnosti (dále jen „NZKB“), [1] který transponuje požadavky směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2555 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii (dále jen „NIS2“), přináší řadu významných změn v oblasti kyberbezpečnosti, přičemž v tomto článku se zaměříme na úvodní vhled...

Investiční dotazník u právnických osob a test vhodnosti

Vstup do světa investic s sebou přináší nejen příležitosti k výnosu, ale také odpovědnost a rizika. Z tohoto důvodu je u investičních služeb (i) investičního poradenství a (ii) portfolio managementu, poskytovaných podle zákona [256/2004](#) Sb., o podnikání na kapitálovém trhu (dále jen „ZPKT“), zavedeno povinné posouzení vhodnosti investora pro...

Rodinná nadace s dceřinou společností: Alternativa ke svěřenskému fondu pro správu rodinného majetku

Podnikatelé a majitelé rodinných firem často řeší, jak zajistit dlouhodobé fungování svého byznysu a ochranu rodinného majetku pro budoucí generace. Mnohdy se obávají, že po jejich odchodu nastanou spory mezi potomky nebo že nabyté bohatství nebude dobře spravováno. Příkladem může být situace, kdy jeden potomek chce rodinnou firmu řídit, druhý z...

10 otázek pro ... Lukáše Vacka

Mgr. Lukáš Vacek je advokátem v advokátní kanceláři Aegis Law, kde se specializuje na řešení sporů. Ve své praxi zastupuje klienty před soudy i v mezinárodních arbitrážích. Má bohaté zkušenosti s vedením komplexních sporů a podílel se na zastupování českých i nadnárodních klientů ve věcech s hodnotou přesahující miliardy korun. Zaměřuje se zejména...

Povinnost složit jistotu na náklady řízení incidenčního sporu a její zánik v reorganizaci

V rámci insolvenčního řízení mají přihlášení věřitelé možnost zakročit proti přihlášeným pohledávkám jiných věřitelů, a to prostřednictvím institutu popření pohledávky upraveným v § 200 zákona [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů („InsZ“). S tímto úkonem pak souvisí povinnost, která postihuje každého...

Řádné prověření podnětu jako podklad pro místní šetření (nález Ústavního soudu)

Ústavní soud ve svém nedávném nálezu z května 2025 posuzoval, zda místní šetření Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) provedené především na základě podnětu konkurenčního soutěžitele nepředstavovalo nepřiměřený zásah do práv stěžovatelek [1]. V tomto rozhodnutí se Ústavní soud vyjádřil zejména k povinnosti ÚOHS řádně a přezkoumatelně...

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [AML a diskriminace v realitní praxi: chyby, které mohou vyjít draho](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Odpovědnost zaměstnavatele a zaměstnance v souvislosti s využitím umělé inteligence](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 2. díl: Redefinice závislé práce](#)